

Plan mot kränkande behandling för Stockslycke förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2022-11-01

Diarienummer:-2022.225 BUN

Gäller för: Stockslycke förskola

Giltighetstid: Verksamhetsår 22/23

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

Vi vill att varje barn ska känna sig trygga, välkomna och delaktiga. Varje individ ska bli accepterad för den de är oavsett kön, social och kulturell bakgrund.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön

genom exempelvis kläder och frisyrier), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

På avdelningarna ägnas mycket tid åt grundverksamheten som gör att barn känner trygghet och tillit. Grundverksamheten, förskolans rutiner, förskolans förhållningssätt samt lek och lärandemiljö. Vi pratar med barnen om hur vi ska vara mot varandra och vi vuxna är goda förebilder. Med ett medvetet arbetsätt är vi nära barnen och är engagerade i deras lek och lärande. Vår plan mot kränkande behandling presenteras för föräldrar och den är ständigt levande i vår verksamhet.

Vi använder oss av Unikum som vårt dokumentationsverktyg men även andra utvärderingar och intervjuer med barnen. Vi reviderar Plan mot diskriminering och kränkande behandling i oktober varje år. Då uppdaterar vi också våra trivselregler som vi kommit fram till ihop med barnen. På föräldramöten får föräldrarna bli delaktiga i planen.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Samverkan kring arbetet i denna plan ska ske med alla som deltar i utbildningen. Personalen kartlägger, analyserar och utformar mål och åtgärder i samverkan med förskolechef och specialpedagog och i samverkan med barnen.

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ge synpunkter vid föräldramöten, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Planen ska alltid delges vikarier och vara tillgänglig på kommunens hemsida.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål 1 från föregående läsår	Utse ansvarig för arbetet med planen mot kränkande behandling
Aktiva åtgärder	Utse ansvarig för planen mot kränkande behandling, en på varje sida. Ansvarar för att skriva och sammanställa information under året. Skriver även den nya planen mot kränkande behandling. Ansvarig ser till att det finns mallar såsom intervjuguide, skattningsschema.
Resultat	
Analys	Följs upp på Unikum, i inlägg bara för pedagoger i SKA-gruppen

Mål 2 från föregående läsår	Alla barn ska känna sig inkluderade i förskolans verksamhet och lek
Aktiva åtgärder	Styrda aktiviteter med bestämda grupper viss del av dagen. Vara särskilt uppmärksam på när barn exkluderas i lek. Observera barns inflytande i leken.
Resultat	Alltid vara uppmärksamma, arbetslaget är ansvarigt.

Analys	Analyseras i delanalysen.
---------------	---------------------------

Mål 3 från föregående läsår	Se och förstå det utsatta barnets upplevelse av konflikter.
Aktiva åtgärder	Pedagoger fokuserar på det utsatta barnet, och är goda förebilder när det gäller att visa empati för andra.
Resultat	När en konflikt mellan barn uppstår. Vi är alla ansvariga.
Analys	Analyseras i delanalyserna

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Vi uppmuntrar barnen att vara som de är. Vi möter barnens funderingar genom att samtala om våra olikheter och likheter. Pedagogerna reflekterar över sitt språkbruk och agerande och har ett normkritiskt förhållningssätt. Därmed vill ge barnen möjlighet att få utveckla sin identitet fritt från bestämda normer och traditionella könsroller. Vi ser också över böcker, sånger och material i verksamheten för att berika mångfald. TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) har blivit ett stöd i barnens språkutveckling och gör det möjligt för alla att kunna kommunicera. Även bildstöd är ett viktigt redskap i verksamheten för att skapa tydlighet i barnens vardag.

Frånvaro bland personal och bristen på vikarier påverkar arbetet med trygghet, rutiner och trivselregler.

Mer gemensamma pedagogiska reflektioner och diskussioner bör organiseras ihop med rektor, för att få en kvalitativ verksamhet samt ett mer gemensamt förhållningssätt på Stockslyckes förskola.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling.

Kartläggning av Risker

Vi ser att det kan ske kränkande behandling mellan barnen speciellt vid övergångssituationer och när en vuxen inte är närvarande.

Analys

Vi arbetar aktivt med att skapa en kultur som bygger på gemenskap och samhörighet för att förebygga kränkande behandling och diskriminering. Vi har även andra vägar att arbeta för gemenskap och samhörighet.

Exempel på det är:

- EQ-arbete, med hjälp av pedagogiskt material, t.ex kompisböckerna.

- Utvecklingssamtal med föräldrar
- Trivselregler
- Lösningssinriktat förhållningssätt

Vi försöker alltid se möjligheter istället för hinder och vi uppmuntrar och fokuserar på det som fungerar bra. Vi betonar känslornas betydelse för den empatiska utvecklingen. På olika sätt får barnen träna på att bli tydliga med sina känslor och att sätta ord på sina känslor.

- Vad är det jag/andra ser eller hör?
- Vad är det jag/andra känner?
- Vad behöver jag/andra?
- Vad vill eller önskar jag/andra?

Eventuella risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Vi ser att det finns en risk att flickor och pojkar får olika stort utrymme i verksamheten.

Analys

Kan bero på gruppens sammansättning och storlek. Det kan också handla om vårt arbetssätt och vår medvetenhet kring dessa frågor. Samt utbudet av material och den pedagogiska miljön.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

En risk som finns är att barnet inte blir respekterade för den könsidentitet eller uttryck som barnet har.

Analys

Barnet själv kan ha svårt att visa eller ge uttryck för vad den känner och tänker. Därav kan det vara svårt att veta exakt hur vi som pedagoger ska hjälpa eller stötta barnet på bästa sätt. Mer kunskap och information behövs kring ämnet.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Olika risker kan vara att:
oavsiktligt likställa etnisk tillhörighet och trosuppfattning, vårdnadshavares eller barnens bakgrund kan påverka vårt bemötande, generalisera och exotifiera olika kulturer istället för att se individen.

Analys

Liknande som ovan så finns det brist på kunskaper och utbildning i ämnet. Krävs mer kompetensutveckling.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Föräldrar kan ha åsikter kring olika högtider eller födelsedagsfirande m.m. Vissa vårdnadshavare säger att ett barn inte får gå med på vissa aktiviteter utanför förskolan, tex. besök i kyrkan.

Analys

Eftersom vi bara får inbjudningar från Svenska kyrkan så finns det risk att den blir dominerande. Mer kunskap kan behövas i ämnet kultur så vi kan använda det i undervisning med barnen.

Att vi fokuserar mer på kultur än religion i våra olika firanden. Och att vi lyfter fram många olika kulturer.

Funktionsvariation

Kartläggning av risker

Att personalen inte har rätta förutsättningar för att anpassa verksamheten efter olika barns behov. Barn kan bli begränsade pga. sin funktionsvariation, både fysisk och social.

Analys

Vi ser bristande förutsättningar inom ekonomiska resurser. Stora barngrupper som inte möter Skolverkets rekommendationer försvårar vårt arbete att uppmärksamma alla barns behov. Samt större behov av handledning och uppföljning från specialpedagog. Verksamheten är inte alltid anpassad på bästa sätt för barns specifika behov.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Det finns en risk att barns sexuella läggning tas för given.

Fördomar om sexuella läggningar.

Föräldrars/anhörigas sexuella läggning, hur vi pratar om olika familjekonstellationer med barnen.

Analys

Vi påverkas av samhällets normer. Se över så att böcker och lekmaterial visar på en mångfald när det gäller familjekonstellationer.

Ålder

Kartläggning av risker

Att barn blir indelade i grupper baserat på ålder istället för utvecklingsnivå.

Att barns handlande blir värderat efter ålder.
 Det finns en risk att alla barn inte ges möjlighet att uppnå sin fulla potential enligt sina egna förutsättningar, erfarenhet och behov.

Analys

Risken kan bero på storleken på barngruppen. Yngrebarnavdelningar har ett stort åldersspann.

Viktigt att personalen är medveten om sina val samt reflekterar ihop kring Kompisdessa.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

Mål 1	Förebyggande värdegrundsarbete
Aktiva åtgärder	<ul style="list-style-type: none"> • Kompisböckerna • Normkritiskt bemötande • Pedagogernas förhållningssätt • Kontinuerlig reflektion kring det som händer i verksamheten.
När: Ansvarig	Kontinuerligt i verksamheten Samtlig personal
Uppföljning	Analyseras i delanalysen
Mål 2	Trygghet i utevistelsen
Aktiva åtgärder	Miljö och material ska vara tillgängligt för alla. Anpassad belysning på gården
När: Ansvarig	Kontinuerligt i verksamheten Meri och Lilith
Uppföljning	Analyseras i delanalysen

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagen rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:
Rektor 0322 - 61 63 77

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)